



Kvaksalveri

Taler

Bertram Dybwad Brochmann

Dato

15 februar 1936

Sted

Stortinget

Omstendigheter

Trontale- og finansdebatt (replikk til Nygaardsvold)

- 1 Jeg hadde inntrykk av at min kritikk av Regjeringen gjorde et pinlig inntrykk på statsminister Nygaardsvold; det forekom mig at hans svar virket overordentlig nervøst og vimset. Og den uttalelsen som han fremkom med om politisk tungetalen tror jeg ikke tjener statsministeren til nogen særlig heder; jeg er bange
- 5 for at de som påhørte den tale jeg holdt og som siden leser den, vil komme til å opfatte den som noget ganske annet. Jeg beklager statsministerens svar, for jeg hadde unt statsminister Nygaardsvold å sitte inne med større evner når det gjaldt en så saklig debatt.
- 10 Det er noget som hverken herr Nygaardsvold eller nogen annen kan lukke øinene for, at politikken her har utviklet sig slik at socialistene våre er blitt høirefolk og høirefolk er blitt socialister - det er kjensgjerninger! Og det hersker derfor en eneste stor politisk forvirring i det nuværende norske Storting, og derfor burde han ikke ta en ærlig, saklig og dyptgående kritikk så Overfladisk og
- 15 lettvint som herr Nygaardsvold gjorde, men det får være hans sak.

- Når jeg forlangte ordet idag, var det nærmest fordi jeg vilde komme inn på et eneste spørsmål som bl.a. justisministeren berørte i sitt innlegg, nemlig der hvor han talte med særlig adresse til venstre om frihandel. Justisministeren sa noget
- 20 slikt som, at hvis vi holdt på frihandel og skulde trekke konsekvensen av venstres politikk, som måtte bli den rene frihandel, så vilde hele vårt samfund falle sammen. I den anledning vil jeg gjerne få lov å fremholde, at efter mitt syn er det like galt å gjøre det gale som alle andre nasjoner gjør; på den annen side er det like galt og like håpløst å tenke sig at man skulde kunne reformere hele verden.
- 25 Det er aldeles forkastelig for Norge å gjøre de feil som andre nasjoner gjør, bare fordi de andre gjør dem, og det er likeså forkastelig å reise til Geneve og tro at vi kan reformere hele verden. Derfor må man ha to økonomiske systemer, et

økonomisk system som tar hensyn til de norske forhold, et økonomisk system
30 som bare vedkommer forholdet mellom dig og mig her i dette land, og et annet
system som angår Norges forhold til alle andre nasjoner.

Jeg vet ikke om Stortinget kjenner til at jødene hadde det systemet - de hadde ett
økonomisk system for jøder, og så hadde de ett utenfor, for alle dem som heter
35 «gojim» - fellesbetegnelsen for alt som ikke er jøder. Jeg vet ikke om Stortinget
er opmerksom på at jødene, som høiest sagt teller 30 millioner individer på
jorden, behersker verden uten et krigsskib og uten en kanon, fordi de har litt
mer intellekt og fordi de er et mer framifrå folk når det gjelder finansteknikk,
enn f. eks. Norges bønder. Jeg skulde ønske at det norske folk vilde lære litt av
40 jødene og jødenes historie. Selv Hitler med sine kanoner er i virkeligheten
underlagt jødenes herredømme, hvor meget han enn preker rasehat og kamp mo
jødene.

Hvorledes vilde hr. Nygaardsvold som betegner mitt syn som tungetaleri -
45 hvorledes vilde hr. Nygaardsvold forklare den kjensgjerning at jødene, uten å eie
en soldat, uten å ha en kanon, uten å ha et krigsskib, behersker verdens
finansvesen? Det er fordi jødene, som sagt, har rede på hvad det gjelder. Jeg
nevner dette, fordi justisministeren fremholdt sitt syn på den måte at det var
umulig å innrette sig klokere i Norge enn i andre land. Og jeg fremholder det for
50 å peke på at jødene alltid har hatt dette dobbelte system - og det er så gammelt
som Mosebøkene. De har sagt som så: Innenfor vår krets, innenfor vårt
samfund, der har vi en orden; vi forsøker ikke å reformere verden, for verden er
for gal og for dum. Hovedsaken for oss er å holde orden innen vårt eget
samfund. - Og det er presis den politikk jeg har gått inn for, og som jeg når som
55 helst skulde ville være med på å praktisere; her i Norge. - Vi kan ikke reformere
verden, men vi har anledning til å ordne forholdene innen vårt eget land uten å
behøve nogen konflikt med de fremmede.

Jeg tror ikke det norske arbeiderparti har så forferdelig meget å skryte av med
60 hensyn til innsikt i finanskunst at de skulde forkaste alle ærlige norske forsøk på
komme dem til hjelp nettopp der, hvor det gjelder innsikt i folkepsykologi og
pengevesen. Men overfor et så hardkokt og dødfødt svar som det jeg fikk av
statsminister Nygaardsvold, skal jeg for min del ikke bry ham og hans parti mer
med vårt tilbud om assistanse. Vi skal bare gå til velgerne og be om hjelp for å
65 forkaste det kvaksalveri som det norske arbeiderparti er gått inn for med hensyn
til pengeteknikk her i landet.

Kilde

Stortingstidende 1936, s. 199-201.

70

Emner

Frihandel, Innlegg i Stortinget, Replik, Økonomi

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/kvaksalveri>

75

80

85

90

95

100

105